

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.107.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 15187 Pań Posłanek Sylwii Bielawskiej i Iwony Małgorzaty Krawczyk, w sprawie kryteriów przyznawania świadczenia wspierającego osobom z dysfunkcjami wzroku, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Ustalanie potrzeby wsparcia i jej poziomu realizowane jest przez wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia (Dz.U. z 2023 poz. 2581). Akty te ustalają wzorce prawidłowego postępowania w sprawach o wydanie decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia, określając w sposób szczegółowy obowiązujące w tym zakresie standardy.

Zgodnie z art. 4b ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych potrzeba wsparcia jest następstwem braku lub utraty autonomii fizycznej, psychicznej, intelektualnej albo sensorycznej. Przy ustaleniu potrzeby wsparcia bierze się pod uwagę, stosownie do wieku oraz rodzaju niepełnosprawności, zdolność danej osoby do samodzielnego wykonywania określonych codziennych czynności, uwzględniając czas potrzebny jej do ich wykonania oraz konieczność pomocy ze strony innej osoby lub technologii wspomagającej. Oceny poziomu potrzeby wsparcia dokonują składy złożone z odpowiednio przeszkolonych i przygotowanych specjalistów. Poziom potrzeby wsparcia jest liczbowym parametrem, który zgodnie z art. 4b ust. 3 ww. aktu wyraża miarę wymaganej przez daną osobę pomocy w skali od 0 do 100 punktów. Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia skład ustalający określa, w jednym miejscu i czasie, poziom potrzeby wsparcia przy zastosowaniu formularza ustalania poziomu potrzeby wsparcia dla osób zaliczonych do stopnia niepełnosprawności. Ocena dokonywana jest na podstawie: obserwacji, bezpośredniego wywiadu i oceny, a także informacji wskazanych w kwestionariuszu samooceny trudności w zakresie wykonywania czynności związanych z funkcjonowaniem. Potrzeba wsparcia ustalana jest w odniesieniu do 32 precyzyjnie zdefiniowanych czynności, stanowiących zestaw uniwersalnych aktywności człowieka. Ich listę opracowano w oparciu o składnik drugi pn. „Aktywność i uczestniczenie” Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF).

Zgodnie z § 11 ust. 4 rozporządzenia w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia dla każdej czynności związanej z obszarami codziennego funkcjonowania – jeżeli osoba zainteresowana nie ma zdolności do samodzielnego wykonania danej czynności – określa się rodzaj wymaganego wsparcia i jego częstotliwość, którym przypisano konkretną wartość punktową. Z kolei zgodnie z § 11 ust. 9 tego aktu ustalenie poziomu potrzeby wsparcia w odniesieniu do danej czynności dokonywane jest w oparciu o algorytm przewidujący, iż wartość punktową potrzeby wsparcia dla każdej czynności ustala się jako iloczyn

współczynnika określającego zdolność do samodzielnego jej wykonywania, rodzaju wymaganego wsparcia, współczynnika częstotliwości wymaganego wsparcia i wagi przypisanej do czynności. Ostatecznie uzyskany poziom potrzeby wsparcia wyraża wartość punktowa będąca sumą 25 najwyższych iloczynów ustalonych dla czynności związanych z obszarami codziennego funkcjonowania.

Omawiane standardy są jednakowe dla wszystkich osób ubiegających się o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, w tym dla osób z dysfunkcjami narządu wzroku. W ocenie poziomu potrzeby wsparcia uwzględnia się wszystkie aspekty funkcjonowania osoby z niepełnosprawnościami i wszystkie rodzaje niepełnosprawności, a ustalony poziom potrzeby wsparcia odnosi się do potrzeby pomocy będącej następstwem utraty lub braku autonomii fizycznej, psychicznej, intelektualnej lub sensorycznej spowodowanych naruszeniem sprawności organizmu. Nie zachodzi zatem potrzeba stosowania osobnej skali oceny poziomu potrzeby wsparcia w odniesieniu do osób cierpiących na określone schorzenie lub określony rodzaj niepełnosprawności.

W przypadku osób z niepełnosprawnością sensoryczną, do których zaliczają się osoby słabowidzące i niewidome, zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia, przy ocenie zdolności do samodzielnego wykonywania czynności związanych z codziennym funkcjonowaniem bierze się pod uwagę, adekwatnie do wieku tych osób, możliwość odbierania, przekazywania, przetwarzania i interpretowania zewnętrznych bodźców sensorycznych. Ocena poziomu potrzeby wsparcia każdorazowo uwzględnia rzeczywisty wpływ ograniczeń wynikających z patologicznego zaburzenia lub utraty określonych struktur albo funkcji fizjologicznych w organizmie człowieka. Potrzebę wsparcia ustala się zawsze odniesieniu do wszystkich 32 czynności związanych z obszarami codziennego funkcjonowania. Trzeba przy tym pamiętać, że ustalenie w odniesieniu do danej czynności określonego rodzaju wsparcia może nastąpić jedynie po spełnieniu przesłanek kwalifikacji do danego rodzaju wsparcia, o których mowa w § 11 ust. 5 ww. rozporządzenia.

Jako Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych pragnę zapewnić, że Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ma świadomość problemów, z którymi codziennie mierzą się osoby cierpiące na dysfunkcję narządu wzroku i ich rodziny. Dążąc do zapewnienia osobom zainteresowanym otrzymaniem decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia poczucia, że proces jej wydawania będzie w ich przypadku przebiegał tak sprawnie jak to możliwe, Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych sprawuje stały nadzór nad jednostkami orzeczniczymi, obejmujący w szczególności przypominanie o konieczności podejmowania działań mających zapewnić prawidłowe i jednolite stosowanie przepisów, standardów i procedur postępowania w tego typu sprawach, tak aby wymagane prawem czynności podejmowane były w sposób efektywny i zgodny z przepisami.

Informuję, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki prowadzone są obecnie prace związane z przeglądem stosowania przepisów ustawy oraz standardów, o których mowa w art. 4b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przepisów wydanych na podstawie art. 6b⁶ ust. 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także procedur postępowania w sprawach dotyczących ustalania poziomu potrzeby wsparcia.

W Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych na bieżąco monitorowany jest proces wydawania decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia i przeprowadzane są szkolenia członków wojewódzkich zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności objęte nadzorem w zakresie stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących wydawania decyzji ustalających poziom

potrzeby wsparcia, w tym pełnienia przez członków zespołów powierzonych im funkcji z najwyższą starannością.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Maja Nowak

Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/